

ÖSTRA GÖINGE KOMMUN
kommun@ostragoinge.se

2023-06-21

1 (20)

Dnr- SI 2022:10956

Beslut

efter regelbunden kvalitetsgranskning vid
Glimåkraskolan i Östra Göinge kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning på *Glimåkraskolan* avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. Kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

Läsanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fyra områden. Inom varje område bedöms om skolan uppfyller Skolinspektionens kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av skolan. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen någon redovisning men kan ge framåtsyftande kommentarer i beslutet.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att kvalitetskriterierna uppfylls vid *Glimåkraskolan* i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i flera delar skolans utveckling, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver skapa förutsättningar för lärare och studiehandledare på modersmål att regelbundet samverka kring undervisningen.

Undervisning

Undervisningen främjar i hög utsträckning elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden.

Trygghet och studiero

Skolan arbetar i hög utsträckning så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Bedömning och betygssättning

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges i flera delar, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver följa upp och analysera eventuella skillnader och avvikelser i omdömen och betyg för att säkerställa likvärdig betygssättning.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den **21 december 2023** redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena.

Redovisningen skickas via e-post, till skolinspektionen.lund@skolinspektionen.se eller per post till, Skolinspektionen, Box 156, 221 00 Lund. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr 2022:10956) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömning

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömning för respektive område.

Rektors ledarskap

Författningsstöd

1 kap. 5 §, 2 kap. 9-10 och 34 §§, 4 kap. 4-7 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Skolans uppdrag, Varje skolas utveckling, 2.1 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn på *Glimåkraskolan* leder och styr i flera delar skolans utveckling.

Den sammanfattande motiveringen till bedömningen är följande: Granskningen visar att rektorn följer upp och analyserar skolans kunskapsresultat och hur

värdegrundsarbetet integreras i undervisningen. Granskningen visar att rektorn delvis leder och styr ett jämställdhetsarbete på skolenheten. Granskningen visar vidare att rektorn leder och organiserar det pedagogiska arbetet genom att se till att det kollegiala lärandet ger avtryck i undervisningen och att skolans arbets- och förhållningssätt är tydliga, men det framkommer också att samverkan mellan lärare och studiehandledare är begränsad.

Uppföljning och analys

Granskningen visar att rektorn följer upp och analyserar skolans kunskapsresultat och hur värdegrundsarbetet integreras i undervisningen. Av inkommen dokumentation samt intervjuer med såväl rektorn som elevhälsan och lärare framgår att rektorns uppföljning av resultaten sker tillsammans med personalen i olika forum såsom ledningsgrupp, arbetslagsmöten, arbetsplatsträffar (APT), personalens pulsmöten för kollegial samverkan och erfarenhetsutbyte på skolenheten, elevhälsoteamet (EHT), klasskonferenser samt elev- och föräldraråd. Rektorn berättar vidare att hen har infört fler klasskonferenser per termin då även elevhälsan deltar för att kunna följa upp undervisningen kontinuerligt. Inför klasskonferenserna förbereder lärarna dokumentation om undervisningens genomförande ur olika perspektiv vilket utgör underlag för analys. Såväl rektorn som elevhälsan och lärare berättar också att värdegrundsarbetets integrering i undervisningen samt kunskapsresultaten för varje årskurs löpande följs upp och analyseras under läsåret i arbetslagen samt på klasskonferenser och med EHT. Lärarna berättar att rektorn är synlig på skolan och exempelvis flera gånger i veckan kommer in till klassrummen på morgonen för att hälsa och träffa eleverna. Rektorn säger att även om morgonbesöken är korta så ger de en bild av elevernas situation i klassrummen och utgör en del av rektorns kännedom om verksamheten. Rektorn berättar vidare att hen inte hunnit med alla lektionsbesök än, men att hen upplever att lärarna är kompetenta och att de lektionsobservationer som genomförts har varit till grund för utvecklingsområden och diskussioner med lärare om formativ och elevfokuserad undervisning. Rektorn berättar också att arbetet med bemötande av elever har utgjort en viktig del av värdegrundsarbetet som lyfts på såväl APT som lönesamtal samt att elevernas upplevelser av trygghet och studiero i enkätresultat från både huvudman och skolans trygghetsteam följs upp av personal via elev- och klassråd. Av inkommen dokumentation framgår vidare att betygsresultaten sammanställs och jämförs med föregående termins resultat och att skillnader i kunskapsresultat mellan flickor och pojkar samt relationen mellan nationella provresultat och betygsresultat följs upp och analyseras. Granskningen visar att rektorn beslutar om utvecklingsåtgärder utifrån kartläggning av behov samt resultatanalys på skolenheten. Av inkommen dokumentation samt intervjuer med både rektorn och elevhälsan framgår att

läsförståelse identifierats som en viktig orsak till låg måluppfyllelse vilket även är en del av huvudmannens övergripande mål. Elevhälsan berättar att de stödjer lärarna i arbetslagen gällande skolans satsning på läsutveckling i årskurs 1 till årskurs 3. Rektorn och lärare säger också att vårdnadshavare kopplas in i arbetet med att betona betydelsen av läsning för eleverna som ytterligare en åtgärd. Vidare berättar rektorn att resurser fördelas utifrån uppföljning och analys av undervisningens genomförande och förutsättningar samt elevernas kunskapsresultat vilket bland annat sker på EHT, klasskonferenser och arbetslagsmöten. Åtgärder sätts därefter in på såväl grupp- som individnivå. Rektorn och elevhälsan berättar att exempel på åtgärder som har satts in är observationer och handledning av lärare i klassrummen samt att olika typer av extra anpassningar genomförs som exempelvis riktade gruppindelningar i en årskurs och ett tvålärarsystem i en annan årskurs. Rektorn berättar också att det framkommit i uppföljningen att det finns ett utökat behov av lärare i svenska som andraspråk samt studiehandledare för elevgruppen med annat modersmål som har låg måluppfyllelse och att åtgärder och fördelning av resurser nu ses över. Vidare framgår att såväl rektorn som lärare ser att relationen mellan lärare och elev samt vårdnadshavare har stor betydelse för elevernas kunskapsresultat och rektorn berättar att en lärare på skolan har visat exempel på framgångsrikt arbete för de andra lärarna gällande dialog med vårdnadshavare som en viktig åtgärd. Representanter för elevhälsan och lärare berättar också att nya läromedel har köpts in för att stödja undervisning mot bättre måluppfyllelse i svenska och engelska.

Jämställdhetsarbete

Granskningen visar att rektorn delvis leder och styr ett jämställdhetsarbete på skolenheten. Rektorn berättar att det finns en medvetenhet i kollegiet gällande likvärdiga förutsättningar oavsett kön samt att elevrådet, skolans idrottsförening (Skol IF) och rastaktiviteter med unga ledstjärnor utgör en viktig del av skolans arbete med att inkludera både flickor och pojkar som deltagare i olika aktiviteter. Vidare framgår av inkommen dokumentation och intervju med rektorn att det finns nya rutiner från huvudmannen där kunskapsresultat efter varje omdöme samt resultat av elevernas upplevelse av trygghet kartläggs utifrån kön och att resultaten analyseras under rektorns ledning i olika forum som exempelvis klasskonferenser. Av inkommen dokumentation och intervju med rektorn framgår att det finns en lägre måluppfyllelse i elevgruppen med annat modersmål och att det vidare inom den gruppen finns en grupp med flickor som har svårt att nå målen bland annat på grund av låg motivation. Rektorn berättar att hen initierat elevhälsans motiverande arbete som ett extra stöd mot den gruppen. Rektorn berättar också att arbetet med elevrådet och skolans idrottsförening inkluderar genusperspektivet i såväl representation som genomförandet av aktiviteter. Av inkommen dokumentation samt intervjuer med såväl

rektorn som lärare framgår att skillnader mellan pojkar och flickors betygsresultat och omdömen generellt inte har varit framträdande på skolenheten. Lärare berättar vidare att eftersom de inte uppmärksammat skillnader mellan pojkar och flickor gällande resultaten har de istället haft större fokus på enskilda individers kunskapsinhämtning oberoende av kön. Rektorn berättar dock att de uppmärksammat att det är fler pojkar än flickor som är utsättare gällande kränkingsanmälningarna och att diskussioner förts med EHT med en planering för riktade insatser med grupper för flickor respektive pojkar. Rektorn berättar vidare att elevhälsan redan haft en diskussion med flickor angående kränkningar på internet och att rektorn tillsammans med elevhälsan planerar för att samla en grupp kring konflikthantering för pojkar. Några elever berättar att vissa pojkar ibland inte låter flickorna delta på fotbollsplanen men samtidigt berättar både lärare och elevhälsan att både flickor och pojkar deltar. Lärare berättar att det aldrig är tillåtet att exkludera flickor från fotbollsplanen och att det alltid finns rastvärdar vid fotbollsplanen.

Ledning och organisation

Granskningen visar att rektorn leder och organiserar det pedagogiska arbetet genom att se till att det kollegiala lärandet ger avtryck i undervisningen och att skolans arbets- och förhållningssätt är tydliga. Rektorn ger vissa förutsättningar för lärare att samverka, men lärares förutsättningar att samverka med studiehandledare på modersmål är begränsade. Rektorn och lärare berättar att arbetslagstiderna och APT används för kollegialt lärande exempelvis genom att sprida framgångsrika exempel i undervisningen. Det kollegiala utvecklingsarbetet med läsning i arbetslaget för årskurs 1 till årskurs 3 leds av elevhälsan medan utvecklingen av IKT i undervisningen och kontakten med vårdnadshavare för bättre resultat i skolan leds av förstelärare. Vidare framgår av inkommen dokumentation samt intervjuer med lärare att rektorn följer upp att det kollegiala lärandet ger avtryck i undervisningen genom lektionsbesök och medarbetarsamtal samt även genom samtal i ledningsgrupp och med representanter för elevhälsan. Av inkommen dokumentation och intervju med lärare framgår att skolans lärare inom ramen för kollegialt lärande även genomför kursen "Det globala klassrummet". Det råder dock delade meningar bland lärarna huruvida detta arbete är aktuellt för verksamheten. Av inkommen dokumentation samt intervjuer med såväl rektorn som lärare och elevhälsa framgår att det funnits ett behov av en tydligare organisation i verksamheten vilket varit en pågående utvecklingsinsats på skolenheten under läsåret. Lärare uppger att flera byten av såväl rektorer som elevhälsans personal har gjort att samverkan varit en utmaning på skolenheten. Detta har resulterat i att rektorn har infört tydligare mötesstrukturer med tydliga roller, mandat och ansvar i organisationen. Även kommunikationen mellan ledning och personal har förbättrat förutsättningarna för ett gemensamt arbets- och förhållningssätt som tillämpas av

lärarna på skolenheten. Rektorn berättar att hen i arbetet för att utveckla samverkan i organisationen valt en ledningsgrupp som består av lärare med längre erfarenhet och senare anställda förstelärare på skolan, för att skapa tillit och stabilitet för arbetslagen. Av inkommen dokumentation samt intervju med rektorn, lärare och elevhälsan framgår också att organisationen med elevråd och föräldraråd är viktiga forum för att skapa samsyn i personalens arbete med eleverna. Rektorn och lärare berättar vidare att det finns utmaningar för samverkan mellan stadierna eftersom verksamheten finns i två separata skolbyggnader vilket har lett till att rektorn avsatt mer tid för lärare från stadierna att träffas. Lärare berättar att de efterfrågat och fått en utökad tid för hela personalen att träffas genom så kallade pulsmöten för kollegial samverkan och erfarenhetsutbyte på skolenheten. Rektorn berättar att lärare exempelvis även är involverade i en fadderverksamhet mellan klasserna från mellanstadiet och lågstadiet vilket också gynnar samverkan mellan lärare. Såväl rektorn som elevhälsan och lärare berättar att rollerna mellan lärare och elevhälsan har blivit tydligare och att ansvar för olika uppdrag dokumenteras och följs upp. Lärare och representanter för elevhälsan berättar också att samverkan mellan lärare och EHT har utvecklats både genom fler klasskonferenser samt att elevhälsan deltar på arbetslagsmöten. Av inkommen dokumentation och intervju med rektorn och lärare framgår dock att samverkan mellan arbetslagens lärare kring elever med annat modersmål samt samverkan mellan lärarna och studiehandledare är begränsad och att lärare efterfrågar förutsättningar för att kunna samarbeta med studiehandledare exempelvis för att informera om lektionsupplägg. Lärare berättar att det tidigare funnits studiehandledare på plats på skolan, men att studiehandledare numera endast kommer vissa timmar i veckan och att det inte finns inplanerade möten mellan studiehandledare och lärare. Någon lärare berättar exempelvis att hen utan kollegial samverkan letat efter material på andra språk i matematik för att stödja elever och lärarna berättar vid intervjun att de behöver stöd och kompetens i undervisningen gällande material och övningar för elever med annat modersmål.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver skapa förutsättningar för lärare och studiehandledare på modersmål att regelbundet samverka kring undervisningen.

Skolinspektionens granskning visar att det finns begränsade förutsättningar för samverkan mellan lärare och studiehandledare på skolenheten. Visserligen kommer studiehandledare till skolenheten vid vissa tillfällen, men det framgår att lärare inte har möjlighet att samordna undervisningen tillsammans med studiehandledare och att

ingen formell mötestid mellan lärare och studiehandledare är avsatt för enskilda lärare och i arbetslagen.

Enligt 2 kap. 9-10 §§ skollagen ska rektorn leda och samordna det pedagogiska arbetet samt besluta om sin enhets inre organisation. Av läroplanen framgår vidare att rektorn som pedagogisk ledare och chef över lärarna och övrig personal i skolan har det övergripande ansvaret för att verksamheten som helhet inriktas mot de nationella målen. Rektorn har, inom givna ramar, ett särskilt ansvar för att personalen kontinuerligt ges möjlighet att dela med sig av sin kunskap och lära av varandra för att utveckla utbildningen.¹

Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn skapar förutsättningar för lärare och studiehandledare att samverka kring undervisningen för elever med annat modersmål. Rektorn behöver skapa en struktur för lärares samverkan såväl mellan arbetslagen som med studiehandledare så att förutsättningar finns för konkret planering och uppföljning av såväl lektionernas innehåll som utförande. Ett framgångsrikt skolledarskap kännetecknas av att rektorn skapar en funktionell organisering av lärarnas arbete där de kan samarbeta avseende undervisningen. Detta kräver att det finns tydliga mötesstrukturer med tydliga syften, ramar och innehåll för skolans lärare och möjligheter för lärare och studiehandledare på modersmål att samverka för att bäst utforma undervisningen så att den kommer elever med annat modersmål tillgodo.

Undervisning

Författningsstöd

1 kap. 4 §, 3 kap. 2 och 5 §§, 4 kap. 9 § skollagen

5 kap. 2 § skolförordningen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Rättigheter och skyldigheter, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 5 Kursplaner

Skolinspektionens bedömer följande: Undervisningen främjar i hög utsträckning elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden.

Den sammanfattande motiveringen till bedömningen är följande: Granskningen visar att undervisningen är strukturerad, varierad och innehåller ett aktivt lärarstöd.

Granskningen visar också att undervisningen motiverar eleverna samt att lärarna har höga förväntningar på eleverna och stärker deras självförtroende. Granskningen visar

¹ Förordningen (SKOLFS 2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet (Lgr22), 2.8 Rektorns ansvar

vidare att undervisningen till innehåll och arbetssätt är anpassad till aktuell elevgrupp för att utmana eleverna på olika nivåer. Vidare visar granskningen att eleverna ges strategier och möjligheter till reflektion över sitt lärande samt att undervisningens innehåll och arbetssätt utvärderas genom varierade metoder.

Målfokus, variation och aktivt lärarstöd

Granskningen visar att undervisningen är varierad och innehåller ett aktivt lärarstöd. Av intervjuer med såväl elever som lärare framgår att olika arbetsformer används och lärarna berättar att de gör olika typer av gruppindelningar för olika aktiviteter. Eleverna berättar också att det ofta finns en variation med olika grupper istället för helklass samt att det varierar om de arbetar enskilt, i par eller med alla (EPA) i undervisningen. Vidare framgår av de lektionsobservationer som Skolinspektionen genomfört att lärare använder olika metoder i undervisningen som exempelvis förmedlande genomgångar, interaktiva gruppdiskussioner och individuella samtal med eleverna. Av intervju med lärarna framgår också att de planerar för variation av arbetsmaterial och olika texter i undervisningen samt använder olika sätt att aktivt stödja elevernas lärande i undervisningen genom exempelvis bildstöd i förklaringar av begrepp. Eleverna får även stöd i skrivandet genom att använda digitala lärverktyg i läromedlet och lärarna berättar att det också finns möjlighet för elever att kunna prata in texten. På de lektioner som Skolinspektionen observerat cirkulerar lärare i klassrummet och hjälper eleverna med uppgifterna genom att ge förslag på olika lösningar och ställa motfrågor. I intervju med elever framkommer att lärare förklarar på olika sätt och att elever ofta inte får det rätta svaret direkt utan att läraren vill att de ska lista ut det själva med stöd från läraren. Det framgår också att lärare i sina genomgångar använder elevernas svar som exempel i dialog med eleverna i helklass på tavlan i klassrummet och flera elever berättar att lärarens genomgångar ger ett stöd i lärandet. Några elever berättar att lärarna hjälper till att hitta lösningar på uppgifter och att eleven kan prova lärarens sätt att tänka när elevens egen lösning inte fungerar.

Granskningen visar vidare att lektionerna är strukturerade. Lärare berättar att det finns en grundstruktur för lektionerna med inledande instruktioner som förklarar och konkretiserar vad eleverna ska lära sig och vad uppgifterna och aktiviteterna syftar till, genomförande och sammanfattande avslutning med återkoppling och utvärdering av lektionens syfte. Eleverna berättar att lärare visar upp och förklarar mål med lektionen i de flesta ämnen och att det ofta görs i punktform och digitalt. Lärare berättar att de regelbundet påminner eleverna om syftet under lektionen och återkommande diskuterar vad målen betyder med eleverna vilket även framkom vid lektioner som Skolinspektionen observerade. Lärare berättar vidare att lektionsstrukturen och innehållet varierar beroende på sammanhanget och i vilken del av ett arbetsområde

som lektionen genomförs och någon lärare berättar att flexibilitet i planeringen behövs eftersom ett arbetsområde kan ta längre tid än vad som var planerat och att lektionerna därför inte alltid avslutas med att området är färdigt.

Stimulans och utmaningar i undervisningen utifrån elevernas förutsättningar

Granskningen visar att undervisningen motiverar eleverna samt att lärarna har höga förväntningar på eleverna och stärker deras självförtroende. Lärarna berättar att de medvetet arbetar för att skapa ett tillåtande klimat i klassrummet genom att skapa relationer och genom att utgå från elevernas intresse. Av såväl lektionsobservationer som intervjuer med elever och lärare framgår att lärare aktivt stärker elevernas självförtroende med uppmuntrande kommentarer och någon lärare berättar att eleverna får fortsätta arbetet med uppgiften istället för att börja om från början om något blivit lite fel och att eleverna inte ska känna att allt måste vara perfekt från början. Eleverna berättar om aktiviteter i undervisningen som är stimulerande där de exempelvis använder kort och tärningsspel samt olika digitala övningar. Lärare berättar att det är viktigt att eleven känner att lärare menar det de säger när det gäller höga förväntningar genom att använda formativ och framåtsyftande feedback för att visa för eleven hur bra det blivit genom att synliggöra små framsteg och genom att ha små tydliga mål så att eleverna kan självskatta sig.

Granskningen visar vidare att undervisningen till innehåll och arbetssätt är anpassad till aktuell elevgrupp för att utmana eleverna på olika nivåer. Av intervjuer med såväl lärare som elever framgår att lärare använder digitala lärverktyg som fångar upp och utmanar eleverna på flera nivåer. Lärare berättar vidare att de arbetar för att nå både de elever som nått längre i sin kunskapsutveckling och de som behöver mer stöd genom att exempelvis använda undervisningsmaterial på olika nivåer när eleverna arbetar med samma arbetsområde. Elevhälsan berättar att läromedel köpts in för att anpassa undervisningen i läsutveckling och lärare berättar att undervisningen och läromedlet är uppskattat av såväl elever som vårdnadshavare som kan följa med i elevernas läsutveckling. Eleverna berättar också att de alltid kan få nya uppgifter när de är klara och att extrauppgifterna ofta är svårare och mer utmanande. I intervju med lärare och rektorn framkommer också att lärare får stöd av elevhälsan i arbetet med att anpassa undervisningen i elevgrupperna, exempelvis genom handledning och gruppindelningar.

Elevernas delaktighet i undervisningen och sitt eget lärande

Granskningen visar att eleverna ges strategier och möjligheter till reflektion över sitt lärande i undervisningen. Av såväl intervju med lärare som lektionsobservationer framgår att lärare ställer öppna frågor utan ett på förhand givet svar till eleverna och att diskussionerna i klassrummet ger flera möjliga svar som exempelvis att eleverna får

gissa vad som ska hända i nästa kapitel. Lärare berättar vidare att de bland annat använder mini-whiteboards där elever skriver sitt svar samt att varierade arbetsformer mellan alla, enskilt och i par också skapar en miljö där elever tänker tillsammans. På flera av de lektioner som Skolinspektionen observerat diskuterar eleverna olika lösningar och utan givna svar i uppgifterna. Lärare berättar också att de frågar eleverna på vilket sätt de tycker de lär sig bäst, exempelvis gällande läsning då vissa vill läsa själv medan andra vill ha en läskamrat och ibland att läraren läser högt tillsammans med eleverna. Elever berättar att lärare kan fråga hur eleverna vill arbeta och lärarna berättar också att frågorna om lärstrategier tas upp på utvecklingssamtalen med vårdnadshavare.

Granskningen visar vidare att elevernas synpunkter tas tillvara i undervisningen och att innehåll och arbetssätt utvärderas genom varierade metoder. Av inkommen dokumentation framgår att elevinflytande är en del av ett pågående utvecklingsarbete på skolenheten. Elever berättar att de kan ta upp frågor om undervisning på klassrådet och att de är delaktiga i att planera lektioner tillsammans med lärarna exempelvis genom att föreslå nya arbetsuppgifter när de är klara. Eleverna berättar också att läraren ibland kan fråga hur eleverna vill jobba för att det ska bli så bra som möjligt för eleverna och att läraren kan ge förslag på olika arbetssätt som eleverna får rösta på. Lärare berättar att eleverna ofta får komma med önskemål inför ett arbetsområde och någon lärare berättar också att ju mer eleverna känner att de är delaktiga desto mer motiverade blir eleverna. Lärare berättar vidare att de planerar för elevernas inflytande genom att eleverna skriver upp sina ämnesförslag på mini-whiteboards som sedan följs upp och genomförs av eleverna själva, med stöd av läraren i bakgrunden. Lärarna berättar att de låter eleverna utvärdera undervisningen genom att använda bildstöd eller exit-tickets för att få en kort utvärdering efter lektionen med tre saker som eleverna lärt sig. Lärare berättar också att de använder det som kommer fram i utvärderingar för att planera det fortsatta arbetet, exempelvis vilket material och redskap som elever behöver. Elever berättar också att de kan diskutera undervisningens innehåll och olika arbetssätt på klassråden.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

Trygghet och studiero

Författningsstöd

3 kap. 2 §, 5 kap. 3 och 5 §§, 6 kap. 6-7 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionens bedömer följande: Skolan arbetar i hög utsträckning så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Den sammanfattande motiveringen till bedömningen är följande: Granskningen visar att det finns ett samlat arbete för att skapa studiero på skolenheten. Granskningen visar också att det bedrivs ett medvetet arbete för att skapa trygghet som bygger på kartläggning.

Arbetet för studiero

Granskningen visar att det finns ett samlat arbete för att skapa studiero på skolenheten. Av intervjuer med såväl rektorn som elevhälsa, lärare och elever framgår att det finns fungerande forum på skolenheten för att diskutera strategier för studiero. Rektorn berättar att elevernas delaktighet och inflytande är ett viktigt fokusområde som genomsyrar arbetet, exempelvis genom ett fungerande elevråd med tillhörande klassråd. Rektorn berättar också att föräldrarådet är viktigt för att få vårdnadshavares bild av vad deras barn säger där hemma. Av inkommen dokumentation framgår också att ett utvecklingsarbete pågår på skolan med såväl främjande som förebyggande åtgärder för studiero och lärare berättar att finns en medvetenhet i kollegiet om strategier för att skapa studiero i olika elevgrupper. Av intervju med elever framgår att eleverna får vara med och bestämma reglerna på klassråden men några elever berättar samtidigt att en del elever ändå inte följer reglerna för studiero. Lärare berättar att åtgärder för studiero diskuteras med kollegor i arbetslaget och att lärarna gör besök i varandras klassrum för att hjälpa till eller få tips och att indelning i halvklasser är en åtgärd för att skapa studiero. Lärarna berättar att de bland annat använder bildstöd för en tydlig struktur på lektionerna, skärmar, hörselkåpor, flexibla gruppindelningar och att även rörelsepauser ingår som en viktig del i det förebyggande arbetet för studiero. Lärare berättar vidare att de har arbetat med en modell av trafikljus som visar när eleverna får prata eller inte och att eleverna har fått vara med och bestämma när det ska vara rött, grönt eller gult. Av intervjuer med såväl rektorn som lärare och elever framgår också att kontakten med vårdnadshavare är en förebyggande åtgärd och någon elev berättar att det blivit lugnare i klassen för att läraren pratat med elevernas föräldrar. Elevhälsan och lärare berättar att studieron visserligen varierar mellan klasserna men att det enligt lärare finns en samsyn och ett gemensamt förhållningssätt med strategier för att skapa studiero på skolan. Eleverna berättar att de diskuterar ordningsregler på klassråden och att det oftast är studiero

på lektionerna, även om några elever berättar att det kan vara stökigt i klassrummet ibland. Lärarna berättar att när en elev uppmärksammar att hen tycker det är stökigt så stoppar läraren lektionen och har ett samtal med eleverna om tillståndet för att skapa en medvetenhet hos eleverna för arbetet med studiero. Lärare och elever berättar också att studiero lyfts på elevrådet och att detta sedan följs upp av lärarna som också berättar att de har haft en diskussion med eleverna om vad ordet studiero betyder.

Arbetet med trygghet

Granskningen visar att det bedrivs ett medvetet arbete för att skapa trygghet som bygger på kartläggning. Av inkommen dokumentation samt intervjuer med rektorn, elevhälsan och lärare framgår att eleverna generellt är trygga på sin skola och är delaktiga i det förebyggande arbetet tillsammans med skolans personal. Eleverna berättar att de i olika årskurser är delaktiga i att planera och genomföra aktiviteter på rasterna genom Skol IF samt att agera som ledstjärnor vilket enligt såväl rektorn som elevhälsan är en del i det främjande och förebyggande arbetet för trygghet på skolan. Elevhälsan berättar att eleverna är väldigt engagerade och att rörelsesatsningen är ett effektivt förebyggande arbete som enligt elevhälsan minskar antalet konflikter på skolan. Av intervju med rektorn och lärare framgår vidare att personalen har ett gemensamt förhållningssätt och diskussioner om tryggheten och ett främjande arbete där personalen medvetet arbetar för att alla skolans elever är allas elever. Rektorn berättar att föräldrarådet och elevrådet är viktiga forum i det förebyggande arbetet för trygghet och att elevhälsan och trygghetsteamet har en särskild uppgift att samordna det förebyggande arbetet för trygghet. Rektorn berättar också att den nystartade trygghetsteamet under ledning av elevhälsan bildar ett trygghetsråd tillsammans med de ansvariga pedagogerna för Skol IF och elevrådet. Lärare berättar att medlemmarna i trygghetsteamet även har ett uppdrag att arbeta med värdegrundsövningar och att de exempelvis har tagit fram ett material som lärare kan arbeta med i klassrummen om bland annat nätkränkningar eller regler på fotbollsplanen. Lärare berättar vidare att problematik som observerats på rasterna lyfts på elevrådet för att få veta hur eleverna upplever det. Rektorn och lärare berättar om en organisation med rastvärdar och av inkommen dokumentation framgår att det finns handlingsplaner med åtgärdstrappa vid kränkningar på skolgården och på fotbollsplanen i det åtgärdande arbetet för trygghet på skolenheten. Lärare berättar att de agerar direkt om det händer något och även elever berättar att det finns många vuxna på skolgården att få hjälp av under rasterna. Vidare framgår av inkommen dokumentation att elevernas trygghet och eventuellt otrygga platser på skolan kartläggs systematiskt genom enkäter samt observationer på skolgården. Lärare och elever berättar att enkätfrågorna exempelvis gäller vilka platser som är otrygga. Lärare

berättar att trygghetsteamet också gjort en egen enkät som skolan följer upp tillsammans med kommunens enkät med resultatsammanställning av elevernas upplevelse av trygghet. Rektorn berättar att uppföljningen utifrån enkätsvaren visar att det generellt är en trygg skola men att rasterna har identifierats med risk för konflikter och att åtgärder vidtagits i form av handlingsplaner med åtgärdstrappa vid incidenter på skolgården samt vid fotbollsplanen. Utifrån trygghetsresultat och kränkingsanmälningar diskuterar lärarna begrepp med eleverna och att exempelvis ordet kränkning kan tolkas på många sätt

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

Bedömning och betygssättning

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 3 kap. 14 §, 10 kap. 20 a § skollagen

9 kap. 20 och 22 b §§ skolförordningen

Lgr22, 2.2 Kunskaper, 2.7 Bedömning och betyg

Skolinspektionens bedömer följande: Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges i flera delar.

Den sammanfattande motiveringen är följande: Granskningen visar att rektorn i viss mån ger lärarna förutsättningar att kvalitetssäkra omdömen och betyg inom arbetslagen, men att sambedömningen framför allt sker vid rättning av nationella prov. Granskningen visar också att rektorns analys av avvikelser i omdöme och betyg är begränsad.

Kvalitetssäkring av omdömen och betyg

Granskningen visar att rektorn i viss mån ger lärarna förutsättningar att kvalitetssäkra omdömen och betyg inom arbetslagen, men att sambedömningen framför allt sker vid rättning av nationella prov. Av inkommen dokumentation och intervju med rektorn och lärare framgår att det visserligen finns samverkan mellan arbetslagen vid olika tillfällen, men att rektorn inte styrt arbetet med riktade mötestider som ger förutsättningar för arbetet med sambedömning. Rektorn berättar vidare att det finns en planering för vårterminen gällande en ökad tydlighet med sambedömning. Såväl rektorn som lärare berättar att de haft en diskussion i ledningsgruppen om bedömning och kunskapsresultat och rektorn berättar att hen har gett arbetslagsledarna i uppdrag att prioritera arbetet med bland annat sambedömning. Lärare berättar att de använder Skolverkets bedömningsportal och kartläggningsmaterial samt bedömningsstöd och att bedömningar diskuteras när lärare skriver in omdömen i dokumentationssystemet inför utvecklingssamtal och klasskonferenser. Vidare

framgår av intervju med lärare att de pratar bedömning i arbetslagen men att regelbunden sambedömning framför allt sker vid rättning av nationella prov. Elevhälsan berättar att en del lärare gör de flesta bedömningar enskilt utan sambedömning och lärare berättar att det finns behov av riktad tid för sambedömning eftersom exempelvis nya lärare tillkommit i arbetslagen. Samtidigt berättar lärare att det förs diskussioner om bedömningar och några lärare berättar att det är ett öppet klimat i arbetslaget i samtal om bedömningar såväl på möten som i korridoren när lärare träffas. Elevhälsan berättar att de ska stödja arbetet med nationella prov i vissa årskurser under vårterminen och lärare berättar att de under lång tid har sambedömt nationella prov med positiva erfarenheter och att de delger varandra exempel.

Rektors analys av omdömen och betyg

Granskningen visar att rektorns analys av avvikelser i omdöme och betyg är begränsad. Av inkommen dokumentation framgår att betyg och omdömen följs upp i relation till resultaten på de nationella proven men det framgår också av intervjuer med rektorn och lärare att det inte funnits någon diskussion om orsaker till eventuella avvikelser mellan resultat på nationella prov och betygsresultat på skolenheten under läsåret. Av inkommen dokumentation framgår vidare att rektorn infört riktade insatser för lärare att göra skriftliga analyser utifrån sina omdömen och betyg och att rektorn framför allt följer upp arbetet i en kvalitetsdialog med arbetslagsledarna. Någon lärare berättar att rektorn under medarbetarsamtalet tagit upp frågan om varför en årskurs har högre kunskapsresultat än en annan årskurs och lärare berättar också att de i arbetslagen har diskuterat förra terminens betyg samt skillnader mellan olika ämnen och mellan pojkar och flickor. Rektorn berättar att hen bland annat diskuterat och ifrågasatt prov som redovisningsform med någon lärare, men annars inte har haft några riktade samtal om resultat i olika ämnen specifikt kopplat till likvärdig bedömning och betygsättning.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver följa upp och analysera eventuella skillnader och avvikelser i omdömen och betyg för att säkerställa likvärdig betygssättning.

Skolinspektionens granskning visar att rektorns analys av avvikelser i bedömning och betyg är begränsad. Utan en analys av avvikelser i betyg riskerar bedömningar och betyg bli mindre likvärdiga.

Enligt 3 kap. 14 § skollagen ska rektorn se till att betyg sätts i enlighet med skollagen och andra författningar. Vidare framgår av läroplanen att rektorn har det övergripande

ansvaret för att verksamheten som helhet inriktas mot de nationella målen och att skolenhetens resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen och betygskriterierna.² Enligt Skolverkets Allmänna råd om betyg och prövning behöver rektorn vidare kunna analysera om det finns avvikelser mellan till exempel betyg och nationella provbetyg i olika undervisningsgrupper. Rektorn behöver också analysera betygsfördelningen mellan olika elevgrupper i ämnen där det inte finns nationella prov. Om avvikelser eller skillnader förekommer behöver rektorn undersöka om dessa är motiverade eller inte. Rektorn behöver vara särskilt uppmärksam på återkommande mönster.³

Skolinspektionen rekommenderar att rektorn följer upp och analyserar eventuella avvikelser i omdöme och betyg. I arbetet kan rektorn använda sig av betygsstatistik gällande till exempel ämnen, klasser, elevgrupper och kön men arbetet behöver också innefatta omdömen i de årskurser där betyg inte sätts. Om avvikelser identifieras behöver rektorn sedan analysera dessa för att hitta relevanta förklaringar till avvikelserna. I arbetet behöver rektorn ta reda på om lärarna till exempel har olika tolkningar av styrdokumentet, om lärarna bedömt och vägt samman elevprestationer på olika sätt och huruvida lärarna särskilt har beaktat de nationella proven. Förklaringarna kan komma att behöva kopplas samman till lärarnas kompetens och förutsättningar samt skolans organisation, struktur och utmaningar.

² Förordningen (SKOLFS 2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet (Lgr22), 2.7 Bedömning och betyg samt 2.8 Rektorns ansvar

³ Skolverkets allmänna råd med kommentarer (SKOLFS 2022:417) Betyg och prövning, s. 48

På Skolinspektionens vägnar

X Therese Nilsson

X Måns Holmstedt

Beslutsfattare

Signerat av: Therese Nilsson

Föredragande

Signerat av: Måns Holmstedt

I handläggningen av ärendet har även utredare Jan-Erik Lipiäinen medverkat.

Bilaga 1: Underlag för bedömning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- Sju lektionsobservationer.
- Två gruppintervjuer med elever.
- Två gruppintervjuer med lärare.
- En gruppintervju med skolans elevhälsa.
- En intervju med rektor.
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens protokoll från besöket för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska granska vid besök på skolenheter. Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal punkter. Dessa punkter beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektorn lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektor arbetar med uppföljning och analys, hur skolans arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller aktivt lärarstöd, om eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov och förutsättningar, samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning arbetar skolan så att utbildningen präglas av trygghet och studiero och eleverna kan ägna sig åt skolarbete? I detta område granskas hur skolan arbetar för att skapa en lugn och trygg miljö där det råder studiero.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet i omdömen och betyg? I detta område granskas hur skolan arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med omdömen och betyg.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida: www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter

Skolinspektionen besökte skolenheten den 14-15 februari 2023. Besöket genomfördes av Måns Holmstedt och Jan-Erik Lipiäinen.

Glimåkraskolan är en F-6 skola med 143 elever i Östra Göinge kommun. Granskningen omfattar åk 1-6.